

Forfatter: Gierlew, Andreas Christian

Titel: BREV TIL: von Irgens-Bergh, Mathias Friis FRA: Gierlew, Andreas Christian (1821-08-03/1821-08-07)

Citation: Gierlew, Andreas Christian: "BREV TIL: von Irgens-Bergh, Mathias Friis FRA: Gierlew, Andreas Christian (1821-08-03/1821-08-07)", i *Breve fra Danske og Norske, især i Tiden nærmest efter Adskillelsen*, Gyldendalske Boghandel, s. 99. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001990951-000-shoot-L0019909510000060.pdf> (tilgået 23. juli 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Danske og Norske, især i Tiden nærmest efter Adskillelsen

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Kjøbenhavn, 3/7 August 1821.

Umulig kan jeg lade Hr. Navarro Reise herfra over Dresden, uden at lade ham bringe nogle Linier med til Dem, kjære Bergh. Kunde jeg nu kun sige Dem noget, som ret interesserede Dem, men af Offentligt veed jeg her næsten saa godt som Intet (thi, som Baggeseu nylig skrev mig fra Paris, her høre vi ikke til den „vaagende“, men til den „slumrende“ Verden), og af Privat veed jeg kun Lidet og endnu mindre, som fortjener at passere Vesterport, end sige Beltet og Elben. At Prinds Christians unge Søn ved at pjeffe med et ladt Gevær har skudt sig selv Enden af sin venstre Tommelfinger, hele det Stykke, Neglen indtager, og stærkt beskadiget et Par af de øvrige Fingre, er en Nyhed, der vil blive gammel, inden dette kommer, og gjør hans nærmeste Omgivelser ei den største Ære. Bardenfleth er og har længe været fyg. At man skal have gjort et nyt Laan ved den rige Jenisch fra Hamborg, siger Rygtet. Man taler om et Slags Disconto af den Norsk-Svenske Gjeld til os. Birchs Dom ved Høieste-Ret var Arrest paa Livstid og Ærens Tab; man har sagt, at Gen.- Audit. Bornemann officielt skal have moveret om at faae den ulykkelige Mand bort fra Kastellet, fordi han, som dømt fra Æren, kunde ei blive der, hvor Officerer hensættes i Arrest! ! Det er ham ligt, ham værdigt og indignerer hver ædel Mand. Gamle Adm. Vinterfeld er død, mæt af Dage. Og Adm. Bille har ogsaa havt den Sorg at miste sin ældste Søn, Ernst, død ombord i et dansk Kjøbmands-Skib paa Reisen fra Rio Janeiro hertil af heftig Svindsot; hans Moder er utrøstelig. Capt. I. I. Schwensen, som commanderede Corvetten i Vestindien, er død og Assessor Bundsen, Medlem af Commissionen, ligeledes, hvorimod s. 100Pram lever i floribus med en Mulatinde og har givet Bal for de Couleurete, siger Skandalen her. Man venter nu daglig Efterretning om Bensons Dom; han har været dødssyg, men er i Bedring for at overleve sig selv! Den nye Godseier, Etatsraad Neergaard, er med Gjeld for Skatter til Kongen! og Danneskjold har drevet Penge op ved at sælge Skatter i Gisselfeld, som ellers gaves bort! Kunde jeg til alle disse Sørge-Tidender kun føie et Glædes Budskab! men nei, selv ei engang ei veed jeg at meddele Dem, uden om De vil: at vor gode Konge, der ei længer er „Fugle-Konge“, snarere „Stodder-Konge“, som Ondskaben spaaede ifjor, efter at den havde kaldt ham „Jøde-Konge“ i 1819. Prinds Christian reiser i Schweis, hvorfra Baron Schub, nu vender tilbage, da man nok er mere end kjed af ham, og tænker man at tilbringe Vinteren i Paris, som Capt. Falsen nylig har skrevet mig til, der agter at ledsage Prindsen. Digter Veteranen Thaarup er død, og ingen Sang af de yngre hørtes ved Oldingens Grav, kun Prof. Cl. Fr. Hornemann satte ham et (mod de Yngre) bidende Minde.

7*

Den arme Chev. Ambrosio fik ei alene Afsked, men i Unaade og med Exil; en lumpnere Regjering over et elendigere Folk har Verdens Aarbøger neppe at opvise. Nu er han her, og Gud veed, hvad hans Skjebne skal worde; maaskee har han været uforsigtig, for varm for en Sag, han troede sin Konges; han burde have kjendt denne meenedige Fyrste bedre og bedømt sit eget Folks Usselhed rigtigere. Det synes, som om Østerrigs Grundsætning er paa eengang at gjøre Regjeringerne baade i Neapel og i Piemont baade forhadte og foragtede, og maaskee tænker man at fiske i rørt Vande: beati possidentes og Italia vaut bien la Grèce.

Napoleons Død, som Lægerne i Paris ei vil antage for naturlig, skal have givet Anledning til en nøiere Forening mellem den sande Friheds og Napoleons Venner, s. 101der ingenlunde er Regjeringen behagelig, ligesaa lidet som den „aldeles antibourbonske Deeltagelse“, skriver atter Baggeseu, man har yttret i Paris ved denne Leilighed. Ogsaa aner man den hellige Alliances Død, da Skrækmanden ei mere er til, som England ei kan slippe oftere løs paa de forfærdede Fyrster.

Sikkerlig vækker Grækenlands Skjebne Deres varmeste Deeltagelse, som hos hver Menneskeven. Rusland, der upaatvivlelig hemmelig, directe og indirecte, har oppustet og nærret Ilden, som dets Ministres Forhold i Constantinopel noksom synes mig at vise, trods al diplomatisk Haandværks Sladder, har da endelig erklæret sig. En Kurer har bragt Erklæringen hertil, som til Stockholm og Berlin; dog kjender jeg endnu ei Indholdet. Tiden vil nu lære, hvad den afskyelige østerrigske Beobagter, Metternichs værdige Pilatus-Organ, vil sige, og hvad England, der gjerne sorraadte Christus for 30 Sølvpenge for sin Handels Ballance og Toldvinding, og som kjender ingen Menneskelighed, ei engang hjemme, end sige ude, nu vil gjøre. En ny Forbryder har nu forøget de Kronedes Tal. Sandt er det, at Tildragelserne worde hver Dag vigtigere, og hvad forhen vakte Deeltagelse som Constitutionsvæsenet i Tydskland og det Spanske Amerika, nu glemmes for den store Kamp, der synes at aabne sig, og som, Gud for Alt! vil lede til vigtige Følger for Menneskeheden trods al den fortvivlede Modstand, som Barbarer og Ultra's her og der fremkalde; det forekommer mig som Giganternes Kamp mod Guderne. — — Det er snurrtigt at høre, hvorledes de gamle Diplomater troe sig forpligtede til at forudberegne alle de ubercgnelige Vanskeligheder, som ville møde ved at udføre den store Plan at befrie Europa og Christenheden fra de forpestede Barbarer, der have trængt sig derind, og naar de i deres snevre Aand ei kunne fatte en saa stor, saa ædel menneskelig Tanke, da at erklære Sagen selv umuelig. Som om de Kræfter, som Enthusiasme vækker, lode sig beregne.

s. 102Til Lykke er Metternich ei vor Herres Hof og Stats-Cantsler eller Forsynet en Keiser Frans, meget mindre en King George. — —

Schmidt-Phiseldeck har atter skrevet et politisk Skrisft: „Der europäische Bund“, hvis Hoved-Indhold er, at Europ Vel og Frelse ene kan bestaae i et Stats-Forbund mellem alle Magter med fælles Forbunds-Armee og

Fæstninger og Flaade, med varig indre Fred og Enighed med de øvrige Verdens Dele og fælles Forsvar af Colonierne, ved Pengenes Reduction til en almindelig europæisk Myntfod af en europæisk Daler eller 30 sSpec. osv., som er egentlig den ædle St. Pierres Drøm, brømt udførligere.

— — Det maa være Dem selv til stor Tilfredshed at have tilendebragt denne vigtige Underhandling saa hæderlig og saa fordeelagtig for Deres Fædreland. Det forekommer mig, man ei kan sige det Samme om Krabbes med Sverrig, hvor Kongen selv siger, at Norge kun betaler, jeg troer 3 i Stedet for 15 Millioner. Jeg gad nok seet denne hele Underhandling prøvet for en Stændernes Forsamling. Dog blev Krabbe Storkors! og Burke Greve o. s. v. for sin smukke Fred i Kiel. Vilde man dog, da De saa betydelig har bidraget til at forøge Statsindtægterne, blot give Dem 4—5 pCt. aarlig heraf i Tillæg. Vi kan nu ellers vente to store Diplomatikere her tilbage, Hs. Exe. Hr. Baron Schubart og hans værdige Product Hr. Olintho dal Borgo, som man ved det Brasilianske Hof selv har beskyldt for at have været Marqueur i Italien, der dog er urigtigt. Det er virkelig ubegribeligt, hvorledes saadanne Landstrygere kunne blive ansatte her til at forestille Konge og Nation hos Fremmede.

— — Jeg beder Dem hilse Dahl, af hvis Arbeider jeg her ved sidste Udstilling har seet et Par med megen Fornøielse. Det gjør mig ondt, at han ene har opfattet Italienernes slette Side; de har virkelig mange gode, selv fortræffelige, men man maa leve med den bedre Deel og s. 103længere for at lære at kjende dem. Jeg forsvarer ei Neapolitanerne, men hvad faae vi i Norge! Steigentesch bemærkede det samme! — Har De seet, at vor Møsting i den bekjendte Baron Zach's Correspondance astronomique sammenlignes med Colbert!!? Fordi man lader Danmark geometrisk opmaale og øder alle de Penge, som den lille gjerrige Prof. Schumacher vil have dertil, paa en Tid, da Finantserne staae saa slet, der derfor lader indrykke slige ækle Lovtaler, man næsten maa anfee for Satire; men derfor gaaer han nu ogsaa til Altona, uagtet Professor her, med fuld Gage og frit Huus og andre langt betydeligere Emolumenter, fordi den tydske lille Person heller vil leve der, end her. Opmaalingen er Paaskuddet, begriber De. Etatsraad Ørsted bereiser nu Amtmandskaberne for at see dem efter, thi overalt er det galt fat! Gud bedre os alle tilsidst!